

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

VOSTÉS no tenen cap duro? Ja 'ls compadeixo. ¿Sí que 'n tenen? Encare 'ls compadeixo més.

Perque ara 's dona 'l cas extranyíssim de que més de plányer es el qui té duros que 'l qui no 'n posseix cap.

El qui no 'n té sab que no 'n té, y no comet la tonteria de refiar-se'n.

Però 'l que 'n té, ¿qué 'n treu de tenir-ne? Tant al la moderna, creu 'l home cegament en las ventajias y comoditats que aquests duros poden proporcionarli, y quan vé l'ocasió de posarlos en contacte ab la realitat, sent una veu inexorable que li diu:

—Aquests duros no serveixen per res: son *sevillanos*.

¿No es preferible, donchs, no tenir duros a viure ab el continuu neguit de si 'ls duros que 's tenen son *sevillanos* ó no 'n son?

* *

Aquesta es cabalment la qüestió del dia. Dilluns va comensar a efectuar-se el cambi decretat pel Govern pera resoldre aquest pavorós problema.

Per ara, apart alguns incidents sense importancia, la cosa va com una seda y la operació 's realisa ab la major normalitat. El mateix Govern se mostra sorprès del escàs número de duros *sevillanos* que 's presentan al cambi.

Però convé no confiarhi massa ab aquesta calma. Si avuy la gent no s' alarma ni 's mou, es perque sab que 'l plasso pera desfer-se dels duros duptosos no acaba fins el dia 24 y está segura de que tots els que tingui *passarán*.

Deixin que la expiració del plasso s' acosti, y, sobre tot, deixin que s' hagi acabat. Segons els vents que corrin, ni *sevillanos* ni bons voldrà ningú duros. La inseguretad de las diferencias que 's distingeixen es prou justificació pera adoptar aquesta actitud radicalíssima.

Si 'l Govern apenas sab explicar quins son els falsos y quins els bons ¿cóm volen que 'l públich arribi a coneixe'ls?

* *

Per aixó, ara que la ocasió 's presenta, prudentment obrarà el lector si dintre del plasso senyalat per la lley procura treure's del damunt tot duro d'apariencia sospitosa.

Y per lo que pugui valguer y a fi d'estalviar feyna y passos inútils, afegirém que, segons noticias dignas de crédito, hi ha vuyt classes de duros que no han sigut falsificats y sobre 'ls quals no deu haverhi el menor dupte.

Aquests son els dels anys 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1886 y 1887.

Possehir, donchs, un duro d' aquestos es ser due-nyo d' un duro de debó. Tenirne un dels altres es tenir a la má un geroglífich de plata de noucentas miléssimas.

PIF-PAF

Es precis elevar al nostre poble al nivell que li correspón, perque en la lluyta general qu' hem d' emprendre es precis que sápigam el cóm y 'l per qué de la lluyta y pugui per endavant meditar sobre las causas que l' han motivada y 'ls resultats que perseguiu.—T. Lazarraga.

Un adagi ilustrat

..... no pujan al cel.

Els nacionalistas republicans

L'altre dia buscava *El Poble Catala* pels kioscos de la Rambla; ne vaig seguir dos, tres, quatre, y no 'n tennan. Tanta cantarella de «S' ha acabat» me va fer sospitar que ja no sortia. Havía llegit el decret del senyor bisbe, y 'm sembla que la sospita no era del tot inmotivada. No 's moca pas ab mitja màniga una potestat excelsa com la de tot un cardenal de la Santa Iglesia Romana, «caballero del collar de la Real y distinguida Orden de Carlos III y de la gran cruz de Isabel la Católica, condecorado con la de igual clase del Mérito Militar, etc., etc.»; y quan s' encara ab un diari dihentli: *Prohibimos su publicacion*, vaja, no será perque se 'n riguin de la prohibició. Els temps han canviat molt d' ensá de la vinguda de Jesucrist, que no més ne tenia una de creu, y no prohibí may res. Els seus representants ara son molt amichs del César, aquí a Espanya, y al qui vulgui prosperar no li convé estarhi malament. Però *El Poble Catala* va sortir, y va sortir, lo que significa que 'l *prohibimos* del senyor bisbe es un dir: com el martiri de las sevas creus. Potser aquell dia s' havian acabat els diaris als kioscos per la influencia, invertida, del manament episcopal. Si es aixis, que per molts anys.

Lo interessant d' aquest fet banal es la manera com s' ho ha emprés la «víctima». El decret condepnatori l' insertá *El Poble Catala* al dia 7, quan ja l' havian publicat els periódichs «madurs»; comentantlo en un article sota 'l títol d' *Els ultramontans contra 'ls nacionalistas*. El títol me va agradar. Ens en hem d' alegrar de que s' esborrin ambigüitats y equívocs que fan divagar a las collas políticas que voldrían ser *esquerras* y no gosan. Convé que *El Poble Catala* s' ho hagi emprés com una agressió, no al diari, sino al nacionalisme republicá; y que 'n senti las conseqüencias estimulantas. Perque, seriament, la condepnació del senyor bisbe no matará 'l periódich pero li farà mal; precisament per l' equívoc que fa presoners del clericalisme a tots els regionalistas, als de la dreta tant com als de la suposada esquerra. Ja ho sab el senyor bisbe que se 'n va treure res de condepnar a *LA CAMPANA DE GRACIA*, y sab que poch ó molt se 'n ressentirá *El Poble* y l' agrupació política que 'l manté. Y valdrá més que se 'n resentí perquè planti cara resoltament al enemich. Els nacionalistas republicans no han trencat del tot la placenta que 'ls retenia a la Lliga. Son cismáticos del regionalisme conservador, no relapses irreconciliables. Ahir mateix predicavan que l' anticlericalisme no té rahó de ser y que no yal la pena de discutirlo. No era alló de Gambetta per la *reventa*: «pensarhi sempre y no parlarne may»; no calia parlarne ni pensarhi. «¿La qüestió religiosa? No n' hi ha...» ¿Y ara? Ara, comentant el decret del cardenal, ja regoneixen que 'ls *ultramontans*, es a dir la Iglesia Católica personificada en un dels cardenals, es incompatible ab el nacionalisme republicá. Poden anar dihent que copian el document oficial, «encare que no més sigui com a senzilla curiositat», que «la cosa no té gran importancia», si tot seguit han de regoneixer «que 'l decret del senyor Casañas es exclusivament una arma política», que «s' intenta una acció contra 'l Pressupost de Cultura». ¿Qué més que la qüestió religiosa, la intrusió de la Iglesia a la vida civil, planteja *El Poble*, assegurant que la curia eclesiástica comensá a incoar l' expedient contra ells, quan se discutia al Consistori la totalitat del projecte cultural, recordant «les dues famoses pastorals contra 'l Pressupost escrites pera coaccionar als regidors de Barcelona», condepnant de que «en aquest ambient de llibertat y tolerancia que es l' ambient de Catalunya s' hagin resuscitat aquells temps primers de la restauració borbónica en que 'ls anatemas episcopals servían pera ajudar ó ferir als periódichs» protestant contra la sola cosa que 'ls ofén en el document «y es l' acusació d' ajudar a la immoralitat?»

Ara se 'n adonan d' aquestas coaccions y d' aquestas calumnias que son armas características del clericalisme, sobre tot a Espanya. Si son una mica generosos, aviat comprendrán que no 'n son víctimas ells sols, ni las més de plányer, que la reacció clerical ens oprimeix constantment, disgrega las familias, priva al poble d' emanciparse y debilita y entristeix a la nació.

Bo es, de tota manera, que de moment se cuidin d' ells, que prenguin posicions defensivas, y que 's preparin pera la ofensiva que es la táctica millor. Veurém si perseverarán pel camí nou, ab un plan, un programa concret, y ab l' acció per realisar-lo, ja que «fe sens obras morta es» com fa dir al altíssim rey en Jaume el que li va escriure la Crónica, que ara ja no se sab qui fos. Pel propi bé d' ells, s' han de convencer de que no 'n hi ha prou ab la vaga fraseologia d' avans, y que no 's tornan els cops ab declaracions de *principis*.

Com a conclusió, hem de retenir aquestas paraulas d' *El Poble*: «Lo que hi ha, es que algú 's feu la ilusió de que 'l pregón sentiment nacionalista podía considerarse al survey de les passions ultramontanes y no 'n perdona la nostra obra d' agermanament del sentiment de patria, de Catalunya, ab les ansies de llibertat que ab forsa irresistible conmueven les entranyes del nostre temps.»

Las anfibologias que embolican aquesta obra s' han

de clarificar, pera que resurti la ilusió dels que 's figuravan que 'ls nacionalistas servían als ultramontans. Y l' obra: la tenen de seguir avans y després de las eleccions; que pels ultramontans—y en aixó aventatjan als de las *esquerras*—sempre es període electoral.

Magí Pons

REMEMBER...

...Les vuit del matí. Un amic truca a la meva porta.—No ho sabs? La cosa es feta. Es avui, avui mateix, a la una. En Joan Rull serà executat. La seva mare i l' Armengol són indultats. Ja no hi ha res a fer... Té Mira 'ls telegrames...

Aturdit, jo'm passo les mans pels ulls, volguent fer-me càrrec. Miro, ávid, el periódich matinal. Es cert... En Joan Rull, a l' hora d' ara, está en capella. I els minuts corren...

L' amic ha vist en la meva cara la trasmutació. El meu cor bat sorollosament. El cap entre les mans, jo vui pensar. No'n sé, no'n sé. Tot el meu còs tremola. La vista se m' ha fixada, sense veure, en un detall banal de l' habitació. Miro, obstinadament, un dibuix de catifa.—Curiós, aquet dibuix. Me sembla que'l veig per primera volta. ¿Per qué tindrà aquet perfil i no un altre?—De cop, el meu pensament salta, sense ilació, a una idea llunyana. Pense en un passatge de novela llegit el dia abans, una bella descripció... Estava bé, aquell estil. Veritat?—Però, però... Jo tinc alguna cosa que'm danya! Què tinc? La mà, instintivament, se prepara a rebutjar l' insidia d' un mal que vé de fóra... Què és? Vagament ho sé... Concentro la pensa... Ah, sí! Es que a l' hora present, per voluntat de la llei, un home va a esser matat en ple dia!

*

Un rellotge, pausadament, ha tocat... Quina hora és? Les deu. Teniu: aquestes hores sonen avui amb el mateix só familiar que jo'ls conec desde criatura. I, am tot, dirieu que jo no'ls he sentides, *dedins*, ara, am la mateixa vibració... Estic davant el meu escriptori. Un llibre obert. Llegiré... Quin paragraf mal d' entendre! Ja l' he llegit set voltes i encara no sé'l que vol dir... Es un llibre alegre, crec. No és un exemplar del *Decamerone*? Sí... I bé: ja he arribat a desxifrar aquell passatge obscur; diu, sens dubte: «A l' hora que passa, 8 d' agost de 1908, un home está sofrint en capella la més horrible de les agonies, per culpa dels homes...»

*

Què tinc al davant? Un plat, un cubert, un got. Se tracta d' una operació ben planera, ben coneguda: esmorzar... Què serà? No puc menjar, materialment no puc. Sento al coll l' estretor d' una argolla invisible. Sento uns dits que m' apreten am brutalitat la gargamella. Alço la mà pera apartar-los. I la mà, en l' aire que topa, palpa aquesta veritat, presa com un coagul de sang entre les coses: un home está en capella, un home está en capella...

*

Aquest home, que aviat serà una ombra, mor pel decret dels seus germans d' humanitat. I jo'm pregunto, en un auto-sacrament de confesió: ¿Tu també hi tens una mà posada, en l' instrument que tot just ara l' escanyarà?—Per primera volta avui, una aura de bé m' invadeix. Me miro les mans, instintivament. Ni una rojor de sang. Puc alçar-les al cel com a grans liris, al cel d' avui, crudelment lluminós, sarcásticament blau. Sobre la ciutat invisible i llunyana, jo les extenc. Me sembla que degoten l' aigua d' una gibrella de purificació. No són, ben cert, les de Lady Macbeth! No són, tant sols, les de Pons Pilat!

*

Dos quarts... Dos quarts de què? No vui saber-ho. Voldria adormir-me sobre aquestes pàgines que no sé llegir, voldria condormir-me i no despertar fins que l'esdeveniment inevitable sia un record llunyà en la memòria dels homes... El Fet, el fet que passarà, forçosament, s'acosta i jo no puc ja aturar-lo... Aquest home! Com deu esser? Quina cara té? Què fa ara, en aquest moment? Pregunta més terrible encara: *Què pensa?* Se li representa en la fantasia l'horror d'un crim comès o s'esborrona del terrible error judicial que'l mata?

Jo, pera salvar la vida d'aquet desconegut, que no veuré mai, faria ara mateix un sacrifici superior a la normalitat de la meua vida... Ara'm vé aquesta idea, tan consoladora! A mi no té res que perdonar-me, en el suprem perdó que concedirà com la gracia única que pugui sortir d'ell! Jo, per ell, he aixecat una veu sobre la gran ciutat muda, i per ell jo, republicà fervent, he blincat una gran reverència sota un tronó. Sia aquest el rescat de la meua part de culpa en la propra mort.

*

Allà enfora, jo destric boirosament l'escena. El condemnat mostra la seva lvidesa sobre la negror dels cortinatges, al reflecte sepulcral dels ciris. Parla, i en la seva veu afectadament tranquil·la, hi ha una rancor de ranera. És un sò de crestell cruïtat. És la veu de la mort mateixa.—I, am tot, aquet còs de jove podia viure meravellosament anys i més anys. ¿Qui dirà ja fins quin dia hauria viscut, sense la vostra obra, humans? — Humans he dit?

*

Ara se'm representa, enllà dels temps, l'època en que la pena de mort serà recordada com una incomparable vilessa; l'època en que'ls deixebles aprendran amb horror en les aules la llei d'aquells temps selvatges de l'anomenat segle XX, la llei que per castigar un crim repeta'l crim, am l'afectació solemnia d'un acte respectable com un rite... Mentalment, jo visc, ara, aquella edat futura... I penso que mai aquesta paraula meua, futurisme, anticipació de vida, ha tingut pera mi una tant balsàmica eficàcia de consol...

Però avui, avui mateix, dins una hora, un home morirà sobre'l patibol... Aont? A un planeta desconegut, un astre retardat en els moments de la seva evolució i on les humanitats endarrerides sacrificuen homes als déus crudels. Fugint de la visió esgarrifosa, la Terra és ja pera mi un estel perdut i errant, dins la volta de cels nocturns!

*

Me dic encara: Aquest home té, sí, una cosa que perdonar-te. Tu, amb els teus escrits, li has fet concebre l'esperança del perdó. Tu hauras estat pera ell un engany. Se'n recorda de tu en aquest moment? Allà, sota aquells papers, unes línies de la seva mà te donen mercès per l'obra feta... Miro aquestes línies. Oh, la mà que les escrigué!

I tu, a pesar de tot, creus, íntimament, en la seva innocència!

En aquesta pàgina de llibre obert, *Le jardin d'Épictète*, diu Anatole France: «...la multitud exigeix afirmacions i no proves. Les proves la confonen i em baracen. És simple i sols comprèn lo simple. No cal dir-li com ni de quina manera; basta un sí o un no...»

*

A un pati desconegut, un home extrany dirigeix una extranya construcció... Aqueix home! El seu nom! Sobre'l seu cap repulsiu hi ha una invisible corva de falç...

La darrera vegada que aquest home maniobrà, la víctima's deia Silvestre Lluís... I jo encara recordo que també, a l'impressió d'horror de la penalitat s'ajuntà pera mi'l dubte poderós sobre una possible innocència!

*

Ombra que vas a entrar en el teu regne, no atormentis el somni de les meves nits. Mira com de la meua ànima puja fins a tu una ona d'amor i de llàstima. Mira com de poso jo mateix aquí, sobre aquesta quartilla, el meu esser pera que't sia ofrena en l'acte que't purificarà de tota culpa...

*

La una! He sentit l'hora, he sentit l'hora! És ara! No ha sonat en el rellotge, ha sonat dins mi. Perduament, prenc sobre'ls genolls un infant meu, i els ulls amagats entre l'espessor dels seus cabells rosos, ploro, ploro llargament! En mi sento que plora tota la part millor dels homes. Plora per l'acte llunyà que ara esdevé, ploro per la vida que s'envola, ploro pels homes que l'arrenquen... Ploro per l'invisible refrec del Mal que'm toca la cara am la negror de les ales viscoses...

Remember!

GABRIEL ALOMAR

En Gabriel Alomar, acabada i fallida la seva campanya en pro de l'indult d'en Rull, se complau en donar infinites mercès a tots els que l'han secundat en tal ocasió; als escriptors (tots de l'esquerra, sia dit pera gloria nostra) que s'hi han adherit i als innumerable amics incògnits que l'han honorat am lletres de compliment. D'una manera especial al digne i fervorós Junoy, al cortesíssim Folch i Torres i al coral companyó Pous i Pagès.

Remercia encara una volta als ardots joves que en el Congrés de Joventut Republicana iniciaren la part pràctica d'aquet malaguanyat esforç.

I dona gràcies mil també a *El País* de Madrid per la gentilesa del seu comentari i del seu record en l'hora trista d'aquet final.

Mirant al pervenir, tan lluny com pot penetrar la vista humana, veig el món nou ab totes las sevas maravelles, mut el tambor de guerra, plegadas las banderas de combat, davant de las ideas de humanitat y federació.—C. Dickens.

SUSCRIPCIÓ POPULAR

pera contribuir als gastos de la erecció del monument a

MIQUEL SERVET

	PTAS.	CTS.
Suma anterior.	10	>
Albert Bastardas y Sampere.	5	>
Joseph Sisquella.	>	25
Antoni Matheu.	>	50
Francesch Masden.	>	50
Mariano Alíer.	>	25
Ignasi Bertrán.	>	50
Antoni Llobera.	>	25
Julio Rocamora.	>	25
Enrique Oliva.	>	25
Manel Delofeu.	>	25
Ricardo Oller.	>	25
Joseph Figueras.	>	25
Pere Inglés.	1	>
Joaquim Soler.	>	25
Joan Serra Amigó.	>	25
Manel Alsina.	>	25
A. M. G.	>	50
Pere Soler.	>	25
Ramón Esquerria.	>	25
Un llegidor de LA CAMPANA.	>	10
A. L. G.	>	25
Francisco Andrés.	>	15
TOTAL.	21	75

(Segueix oberta la suscripció.)

objecte que distreure als republicans y atraparlos desprevinguts el día de la batalla?

Bo será, per si acás, que 'ls nostres amichs no s'adormin, donchs, tractantse dels puntals de las institucions, tota martingala es creible.

Las bombas ja no 's contentan ab sembrar el pá-nich per terra. Ara navegan y fan també de las sevas per mar.

Dissapte, cinch horas després d'haver pujat en Rull al patibol, esclatà un aparato terrorista en un dels vapores *golondrinas* que van de las escalas de la Pau al moll del Rebaix.

Citè'm el nom de 'n Rull al parlar d'aquesta bomba, perque la gent s'ha empenyat en veure entre l'ex-confident y l'atentat del port una relació estreta y misteriosa.

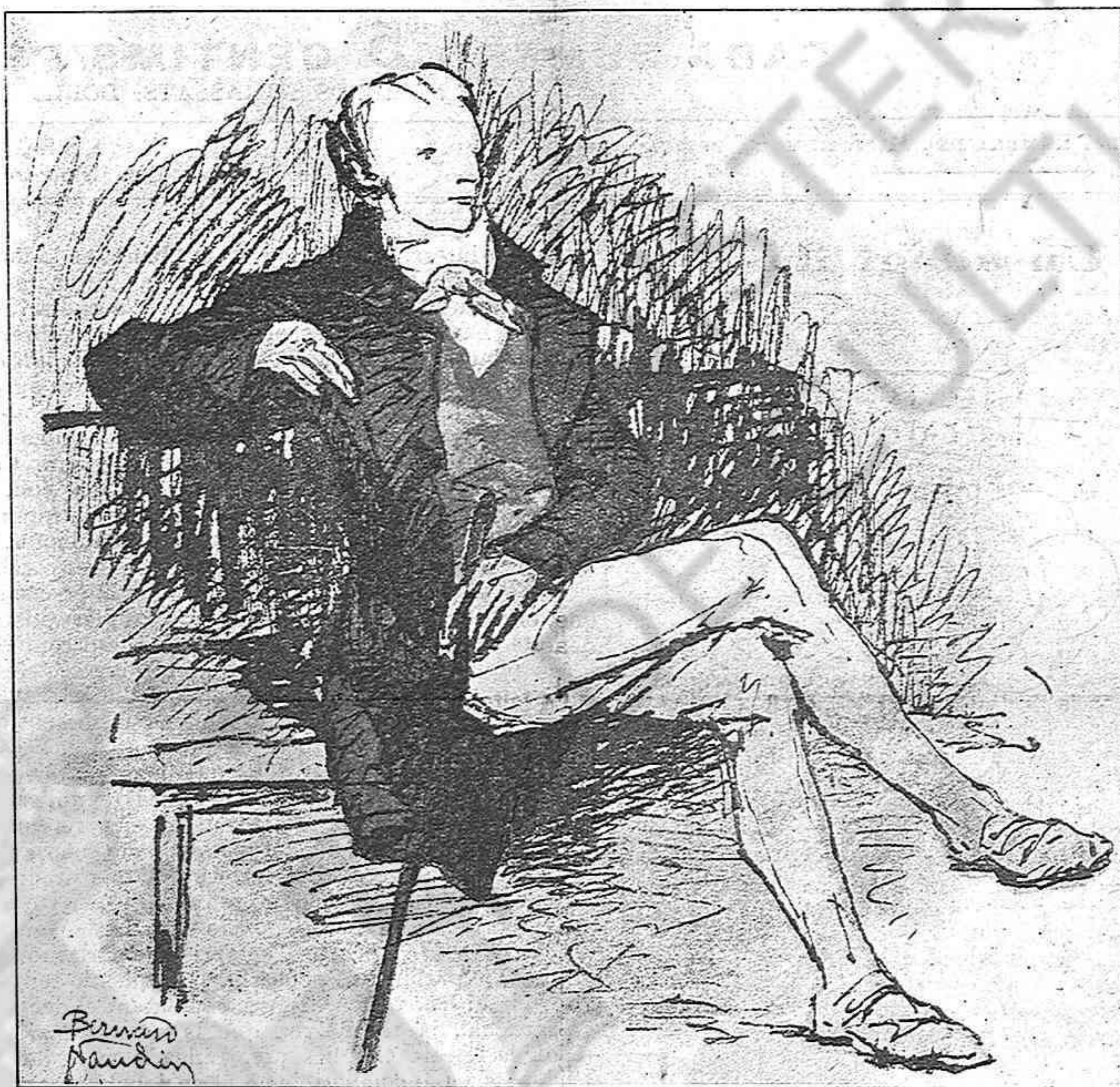
¿Será aixís? Ho sigui ó no ho sigui, lo únich que nosaltres podem dir es que la explosió del infame aparato ferí á las pocas personas que en el vaporet se trobavan, donchs el passatge, per fortuna, havia ja desembarcat, y que á horas d'ara no sembla haverse descubert dels autors de la nova salvatjada ni 'l més insignificant rastre.

¿Fins quàn ara?

Al tornarse á encarregar de las ressenyas del Ajuntament l'ex-regidor valenciá, aquell de las tarjetas postals y aspirant á regidor de Barcelona

LA CARICATURA AL EXTRANJER

Després de la visita de 'n Fallières als monarques del nord d'Europa

ROUGET DE L'ISLE:—Veyám si al últim resultarà que 'ls únichs que cantan la meua *Marsellesa* son els tiráns.

(De *Le Cri de Paris*)

QUAN el nostre últim número se disposava el dissapte á sortir al carrer, en Joan Rull, en capella desde la tarde del divendres, estava preparantse pera morir.

En efecte; desestimada la petició d'indult pel seu advocat presentada, el Govern dictà ab la major reserva las oportunas ordres pera que la terrible sentència tingués ràpit cumpliment, y 'l dissapte, á la una de la tarde, en un pati de la Presó y davant de molts pòchs testimonis, se representà el darrer acte d'aquest drama macabrich en el qual tan important paper hi ha desempenyat en Rull.

El famós confident morí confessat y combregat, pero sense haver fet las trascendentals revelacions tantas vegadas promesas y ab tant interès esperadas. Son germá y sa mare, que segons recordará el lector havian també sigut condemnats á l'última pena, varen tenir la sort, ó lo que sigui, de merèixer la gracia d'indult y de veure convertida la seva condemna de mort en reclusió perpetua.

El drama—torné'm á dirho—quedá aparentment terminat el dissapte á la tarde.

¿Tindrà epílech, com altres dramas solen tenir?

Aconsella un diari monárquich de la Cort que ab aixó de las próximas eleccions municipals no 'ns hi amohiném massa, donchs, ab tot y estar, com están, anunciadas pel Novembre, tal vegada—dú—no arribin á ferse.

¿Vajin á saberho!...

Potser nó que no 's farán.

Pero... ¿no podría ser també que sí que 's fessin y que 'l consell del diari madrileny no tingués altre

(tira peixet!), després del seu viatge á la ciutat del Cid, á la quènta ha aumentat de lliuras y el seu pes no 'l resisteixen las cadiras que 'ls periodistas usan en el Saló de Cent els días de sessió, nó pera fer las revistas sino pera esbravarse ab els concejals que no son del agrado dels *chicos* y fer que 'l públich no s'enteri de lo que li convé, en perjudici de la serietat dels diaris que 'ls pagan y 'ls toleran aquest y altres abusos.

Dihém aixó, perque se 'ns assegura que aquest valenciá que figurará en la candidatura de regidors d'*altura* dels rradicals—quan en rigor hauria de figurar en la de *baixura*—en una de las últimas sesiones municipals va trencar alguna cosa.

¿Tan aviat comensa ja la trencadissa?

S'equivoca l'amich Alomar si creu que 'l de la mort de 'n Rull va ser un día de dol pera la majoria de vehins de Barcelona.

Sota un sol esplendorós, el bullici de la ciutat no va torbarse ni un instant.

Y es que la nostra Barcelona, tan rica y tan plena, de la mateixa manera que ha arribat ja al punt de no fer gayre cas de las bombas, ab víctimas ó sense víctimas, ha arribat també al punt de no extremirse gota ni molla davant d'una execució capital, ab agravants ó sense agravants.

Y si 'l fet va contentarse civilment, poden condensarse tots els comentaris en el següent diálech cassat al vol:

—Quí sab!... Potser á darrera hora l'indultarán...

—Si vol que li sigui franch, me sabría molt greu.

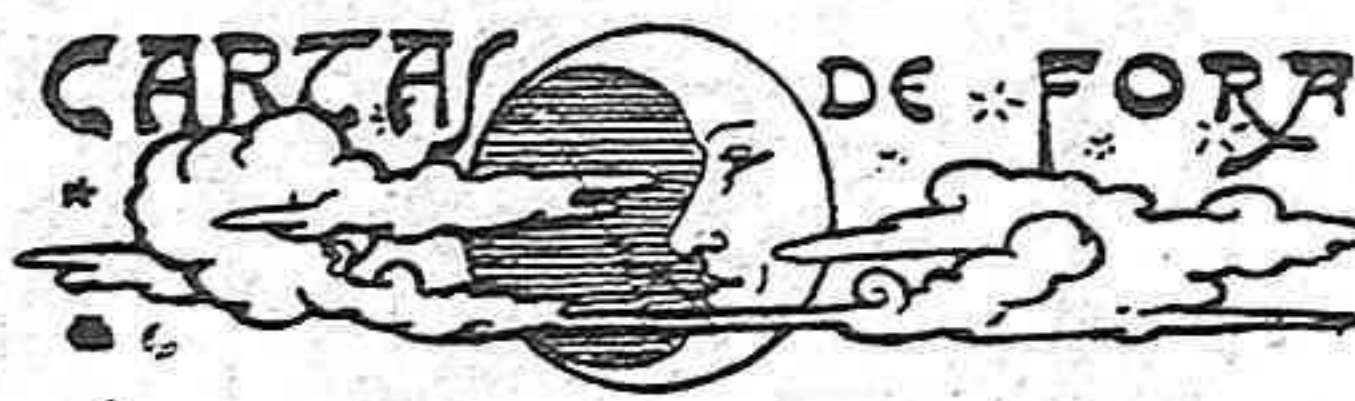
—Ay, ay! Per qué?

—Perque tinch una postal firmada d'ell, y si 'l matan, tindrà més valor.

Y aquí va un altre diálech, també cullit al vol, y que enclou tot un poema de pietat urbana... moder-nista:

—Escolta, tú: ¿á quina hora es la execució?

—A la una del mitj día, diuhen.
—¿Vaja, tan mateix es no tenir conciencia, matar á un home á l' hora de dinar!

TORTELLA, 9 de agost

Com ja saben la majoria de nostres correligionaris comarcans y no comarcans, en aquesta vila es venia celebrant desde el 22 d'agost de 1878, el trist aniversari del siti, saqueig y tristement célebre Savalls. Aquesta festa cívica que ab tan entusiasme celebrava, prenthi part la majoria del vehinat y á la que hi concurrían molts forasters y alguns dignes oradors republicans de diverses localitats, ha suferit una trasformació de aytal manera, que ningú diria que fos per commemorar la memoria de aquells que tan braument lluitaren y molts sucumbiren en defensa de la llibertat; de aquell grup de valents voluntaris que tancats dintre la iglesia convertida en fort inexpugnable resistiren heroicament l'atach donat per mes de 3,000 carlins essent solament ells en número de 331. Ningú diria, repeteixo, que aquesta festa fos la que 's venia celebrant durant tan llarga série de anys, tota vegada que l'han trasformada convertintla en mal esgrimida arma antisolidaria y en despreiable medi per vomitar quatre vulgaritats contra Solidaritat y contra els dignes diputats republicans que en ella figuran. Y de tot aixó en podem dar gracias als partidaris del *ilustre capatriado*, que ab la seva manera de obrar han fet que 's perdés tan simpática festa.

Aixís es que ja ho sabem, republicans de bona fé, no vos deixeu sorprendre encar que vos invitin, puig ja sa-beu lo que va succehir l'any passat: que 'ns van donar gat per llebra; se ha acabat alló de dedicar un recort als mártirs del any 78, lo que volen ara es bona concurrencia, despatxar foras consumacions y contribuir de aquest modo al manteniment de aquell que está menjant el duro pan de la emigración.

SABADELL, 11 d'agost

Fa algunas senmanas que á las sessions que celebra nostre Ajuntament s'hi pot posar aquell lleterero que tan gust dona als empressaris de teatros: *Quedan despachadas todas las localidades*. Y es que s'hi fa un número d'atracció que si molt agrada als reaccionaris y cacichs d'alguns temps, dol y perjudica en gran manera al partit republicà. En moltes cosas, més que la rahó, dominan las qüestions personals y l'apassionament. Donchs reprimirse una mica tots y en guardia, que las eleccions s'acostan y l'enemich content per aquestas divergencias ja vetlla, y units la batalla es nostra.

SITGES, 8 d'agost

Ab motíu de ser la festa major del *Vinet*, varen fer venir, com es natural, un ensotanat negre, predicador, que segons contan, va dir que casi tothom se gastava els quartos pel ball, y que pera l'Iglesia ho deixavan de banda.

Y es que á la *cuenta* la gent d'aquí es tan poch clerical com tenen de desmemoriats els mosséns «trenca-closas» d'aquest poble, que ho son tant que l'altre día en el moment de anar á destapar els sagraments varen trobarse sense hostias. Ja veyeu si 'n necessita de quas de pansa el nostre pare trenca-closocayre!

CREU-ALTA, 10 d'agost

Mira, Bardissa, te vull donar un consell d'amich: Ja sabs las tendas que tenim á la barriada y cap d'ellas directament han sortit á LA CAMPANA com la teva. Tú has sigut sempre un burleta y ja sabs que aixó t'ha portat algun disgust á casa, que 'l podías evitar si t'haguessis cuydat de casa teva y no t'haguessis burlat de la Cooperativa y l'Ofreul; y tú, á pesar de tot, continúas criticant, y creume, si no estás bó dels nervis feste donar una mirada pel *Tamborella*, que 'm sembla que t'fará pendre aygas de tila, qu'es molt bona per aquest mal, ó del contrari en una altra carta publicaré alguna cosa que m'abstinch avuy y que farà riure molt.

Ab aixó, ja ho sabs: mutis ó fins á un'altra!

PLUJA MENUDA

La direcció dels globos un sabi castellá de trobá acaba.

¡Sempre las malehidas fantasias!

¡Sempre las pretensions exageradas!

¿Per qué aquest bon senyor de tant caletro, procurant realizar feyna més práctica, no mira, ab els seus medis y recursos, si pot trobar la direcció d'Espanya?

La famosa bomba esférica de la Poble de Segur va á resultar, com ja creyam, un *camelo* net y pur.

La premsa apenas si 'n parla quatre mots de tant en tant: que las pesquissas segueixen, que 'l jutje está reposant, qu'en l'assumpto no s'hi troba lo que al principi 's va dí y que la tal torradora, torradora será al fi.

Aixó es tot lo que puch dirlos, en resumen net y curt, sobre la famosa bomba de la Poble de Segur.

Ara están retirant els *sevillanos*, cau de timos, d'escándols y d'abusos. ¿Quin día 's fa 'l mateix ab els politichs d'igual categoria que aquestos duros?

L'estíu es pesat, no ho nego; veig els seus inconvenients, pero, ab tot y aixó, m'agrada. ¿Volen que 'ls digui per qué? Perque durant aquestes mesos disfrutém l'innens plaer de no sapiguer noticias del bútxara de 'n Moret.

¡Afortunat senyor Cuervo!

¡D'aixó se 'n dúu tenir sort!

Observant que no 'l colocan, á pesar dels virils mots que ha fet senti á Sa Excelencia, cansat ja de dilacions

de de malgastar saliva, l'home agafa un dia un roch y quan el ministre passa, li tira entre cap y coll.

Desembarcan els inglesos y desseguit se pot veure que, atrassats com un llati, no saben fer ni una lletra.

A l'alegre Badalona, a la simpática Gracia, a cent pobles y poblots la festa major preparan.

Aquest duro ¿es sevillano? Que ho sigui! Aquí s'admet tot. Podem anar a tenir escrupols! Com ne corren tants de bons!

C. GUMÁ

El bloc de las esquerras

El partit lliberal, desacreditat com a partit y com a lliberal, té la pretensió de formar un poderós bloc de las esquerras...

Effectivament es precis agrupar totas las forsas que verament desitjin contenir aquesta onada de reacció que amenaça ofegarnos...

Y serenament meditat, estudiat imparcialment, y fins posanthi tota la bona voluntat que's mereix el nom...

El partit lliberal no significa gens de forsa en la opinió pública; son uns quants y Morets y Canalejas ab el desprestigi del nom.

Desde la restauració ensá y fins avans de la restauració, han sigut ja massas las vegadas que's partits avansats hem fet esqueteta al partit lliberal monárquich...

Es necessari una unió fermá de totas las esquerras pera que las propras eleccions, no tan propras encare com la gent se pensa, signifiquin una demostració robusta del esperit democrátich...

Ab el partit lliberal, enloch; d'aquest trust periodístich que no representa cap ideal y vol viure explotant un fals y perturbador patriotisme...

JEPP DE JESPLUS

SECCIO OBRERA

Rahó d' Estat

La historia de la tiranía y dels tirans de tots els temps y de tots els pobles ha tingut sempre una suprema justificació a la vista...

Las canalladas y las infamias que a Inglaterra perpetrá Enrich VIII, igual que las brutalitats realitzadas per Felip II a Espanya...

ceheix ara que 'ls actuals presidents de las repúblicas de Suissa y Fransa, la manejan y aplican avuy ab tanta habilitat y frescura...

Més, no obstant la comoditat que ofereix la aplicació d'aqueixa frasse a tots els actes governatius, ella entranya un grave inconvenient en la actualitat...

El president Fallières, abrassant a Sant Petersburg a aqueixa odiosa caricatura d'autócrata que's diu Nicolau II, y deixant que 'ls soldats francesos fusellin...

Pera fundementar la traició y la desllealtat que encloa la abraçada donada al butxi de tants milers d'homes russos...

Y, com si tot això fos poch, l'etzar, que té bromas crudels, sembla que s'ha proposat desenmascarar simultaniament a tots aqueixos putxinetllis de la tirania capitalista...

¿Quin Borbón, quin Saboya, quin Hoersollern, quin Austria, haguera fet pitjor? En temps d'Enrich IV de Fransa y Felip II d'Espanya...

Avuy nó, avuy la dominació es capitalista, y 'l perseguit y 'l proscripte se veu agarrat y conduhit a la cova de sos perseguidors...

Heus aquí, donchs, obrers, en esquetet, tota la farsa hipócrita damunt de quina's funda la suposta fraternitat dels governs republicans...

N. BAS Y SOCIAS

MOVIMENT OBRER.—En una reunió celebrada aquests darrers dies pels paletas de Madrid s'acordá enviar un telegrama a la Confederació General del Treball...

La Societat de cotxeros de Madrid, en el balans de fi de Juny d'enguany tenia en caixa la respectable suma de 130,750 pessetas.

La Casa del Poble, de Sevilla, ha comensat a publicar un periódich senmanal, que porta per títol Cooperación Obrera.

Continúan en vaga parcial els marmolistas de Madrid y 'ls rajolers (de rajola valenciana) de Castelló.

La vaga parcial de carreters de ca 'l Aixelá, de aquesta ciutat, segueix, agravantse cada dia. Tothom sab que aquest conflicte fou provocat pel ensoberbit Aixelá, exercint una coacció que la ley castiga...

els forners de Tarragona; els ebanistas de Orense, y 'ls fusters de Palma de Mallorca. S'ha publicat la segona edició de la Guia práctica del compositor tipogràfic...

DIRECCIONS D' ENTITATS OBRERES

- Barcelona.—La Unión, societat de oficials tapicers. Hospital, 95, principal. Societat de Obrers Marmolistas... La Igualtat, Cooperativa de producció de caisat... Valladollit.—Asociación Artístico-Socialista. Sant Martín, 19.

REPICHS

Hi ha gent que fins ab la mort fa broma. La Gaceta dels xinos feigeix estar prodigiosament desesperada ab la execució de 'n Rull...

Hostafranchs y ara, es clar, mort y enterrat, no podrà dirilas. Ara vejim! Es verdaderament curiós que 'l diari de don Alacandro surti ab semblant ocurrència.

Y si nosaltres li diguessim que hi ha maliciosos que pensan tot lo contrari y creuen que si la Gaceta dels xinos simula aquesta desesperació es pera despistar al públich...

La falta de practica! Dissapte a la Celular, molts horas avans de morir en Rull, va issarse la bandera negra...

A horas d' ara tots els ministres se troban a pendre ayguas. Tots menos un: el gran La Cierva. Don Joan de las Calzas aquest any no'n pren d' ayguas.

Y ara que la cosa s' ho porta: No extranyin que haguem deixat de comentar ab la extensió que 'l interressat voldria lo del famos atentat al ministre de la Gobernació...

S' están fent grans preparatius pera celebrar molt aviat la boda de D. Jaume de Borbón, l' hereu de Don Carlos. Encare no se sab fixament qui será l'afortunada publicla, pero aixó's veu qu' es lo de menos.

Quina decepció pels que aspiran al llozer y a la gloria! Llegim en un diari de París: La viuda del gran novelista Emili Zola...

El de la finestreta va demanari el nom. Posi: Viuda d' Emili Zola.—va dir la ilustre dama.

A un bisbe célebre li preguntaren una vegada: ¿Com es que no feu may caritat als pobres? Y el bisbe respongué tranquilament: Perque a mi m' agrada interpretar estrictament l' Evangelio...

- 1. XARADA I.—Ca-pe-lla-des. ID. II.—Co-ca. 3. ANAGRAMA.—Barco, carbó. 4. MUDANSA.—Massa, missa, mossa. 5. URINARI NUMÉRIC.—Ventilador. 6. GEROGLIFICH.—Un carro nou que va de buyt.

Han endevinat totas ó part de las solucions, els caballers: Joan Pratsvall, de Figueras, F. Armengol B., Joseph Gilibert, S. P. Jubert, Rossendo Marcé y Emili Padró.

ENDEVINALLAS

XARADAS I Sempre fástich m' ha causat l'hu doblat; voldria que sempre fos tot per dos; una carta trovo qu' es girat tres. Una tot a ma estimada pel seu sant vaig regalari, y ademés vaig dedicarli una bonica xarada.

II Primera es segona segona es primera y el total es fruyta que ve de d' allá América.

ANAGRAMA En Ramón, qu' es un pintor que a Total va estudiar, per servirli de modelo ab una tot se casá.

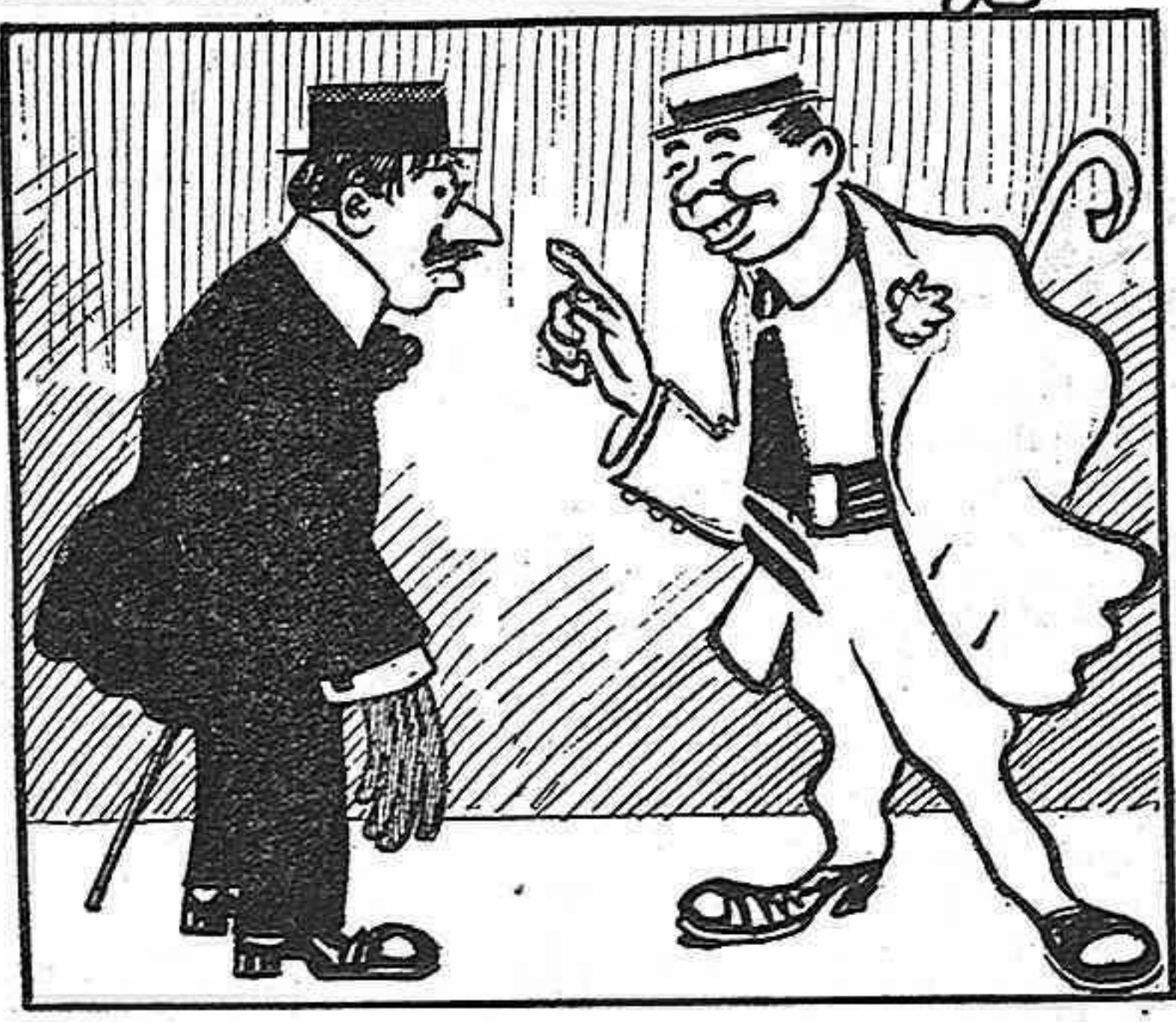
CONVERSA ¿Vols venir, Antonet? ¿Ahont vas? A la estació a rebre a mon germá. ¿Quin, el Peret? No, el que jo are mateix te he dit.

CORRESPONDENCIA Caballers: Miquel Boltó, Pau Ferrat, Una Bribona, Noy tendre y Antonet Sarrias...

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8 Tinta Ch. Lorilleux y C.ª

ILLEGIR AB ATENCIÓ! El vinent dissapte dia 22 d' Agost NÚMERO EXTRAORDINARI de LA CAMPANA DE GRACIA Ilustració espléndida. — Complerta informació gráfica del monument dedicat a Miquel Servet. — Actualitats. — Caricaturas 8 planas * DISSAPTE, 22 D' AGOST * 10 céntims

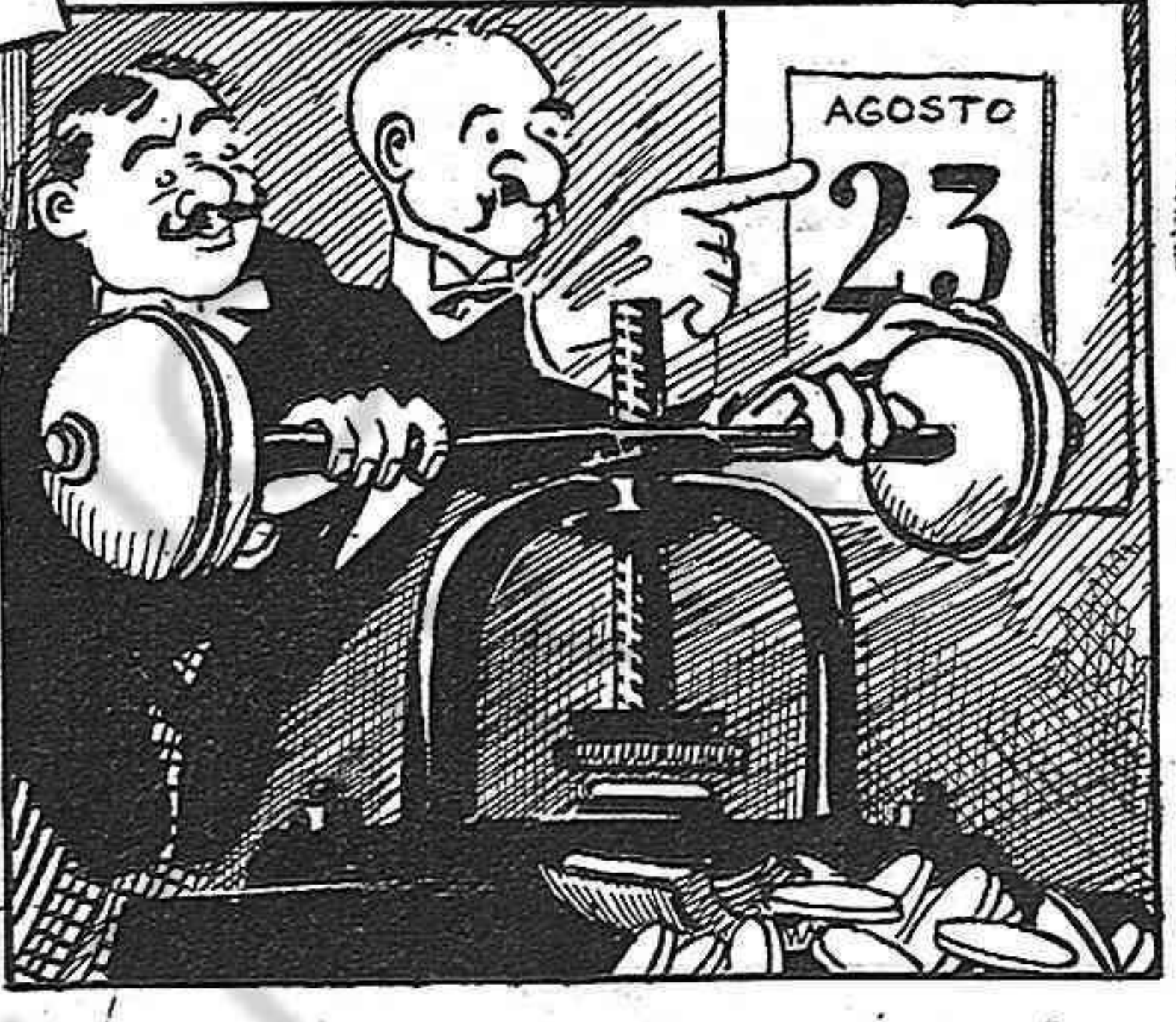
LO DELS DURS SEVILLANOS.

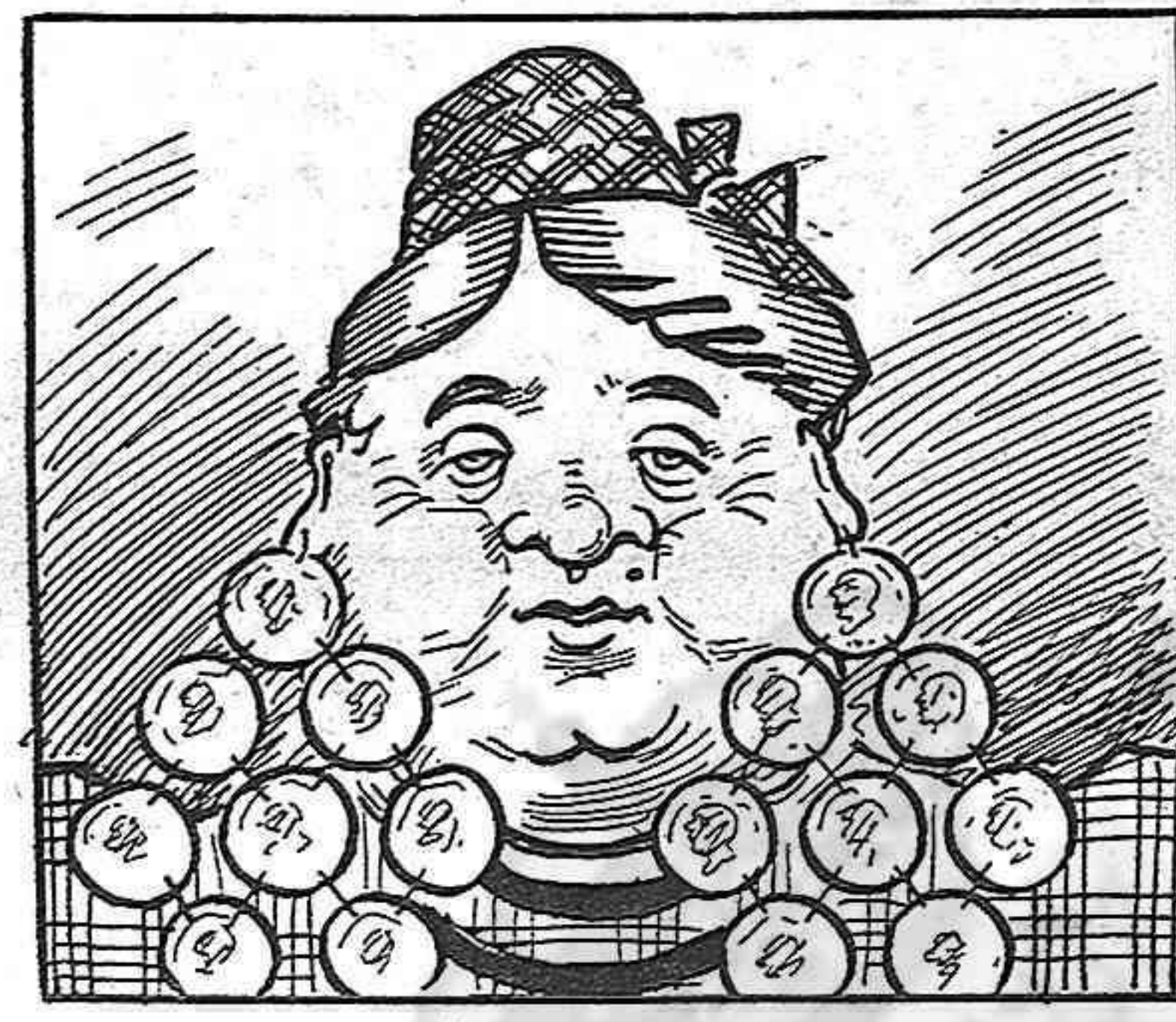
—¡Alsa, Perico! Ja sé que 'l teu oncle t' ha deixat vint mil duros.
—Sí, pero n' hi ha divuyt mil de sevillanos.

—¿Que 'l vol ab olivas el vermouth?
—Si no son sevillanos...

—Apa, enllestím tots els que poguém, que s' acaba el plasso de la encolmada.

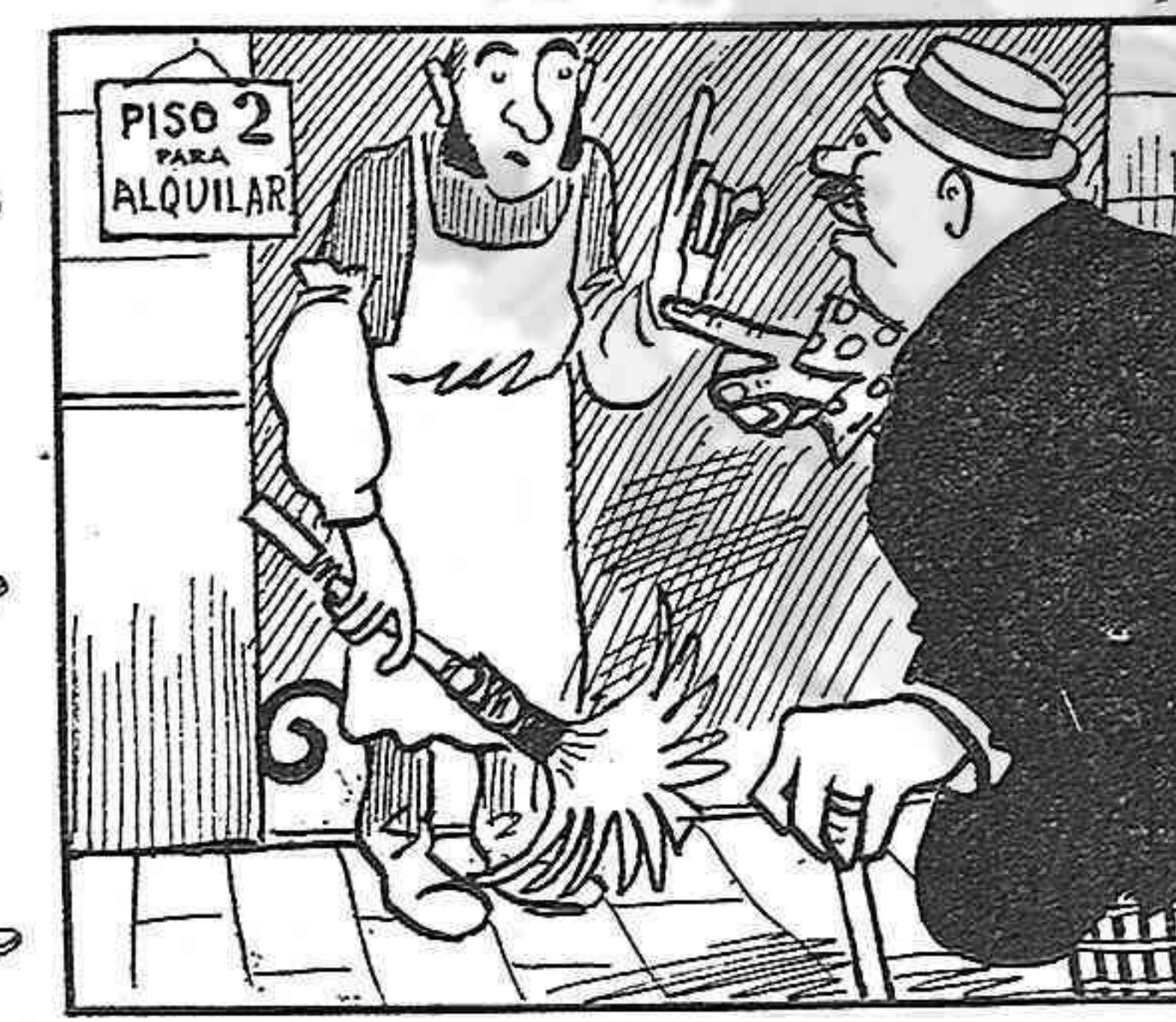
—El meu senyoret ho ha entés. Ha agafat tots els sevillanos que tenia y me 'n ha fet fer unas arrecadas.

—Senyora, me sembla que aquest duro es sevillano.
—Y bé!... Diguim també las missas sevillanas.

—Teniu!...
—¿Un sevillano?... ¡Uix!... No n' admeto d' aixó.

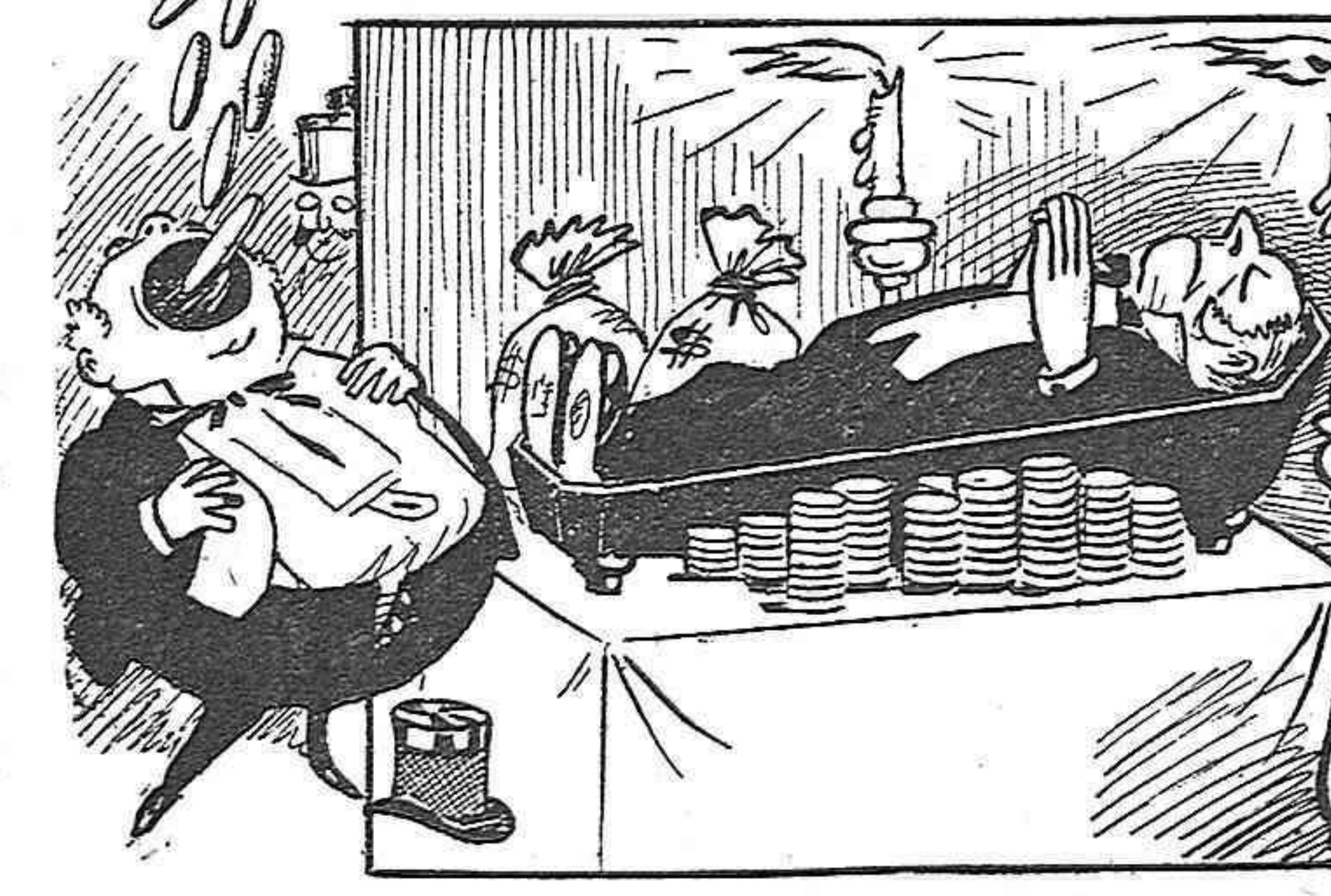
—¿Quín preu té aquest pis?
—En moneda bona, 20 duros; en sevillanos, 50.

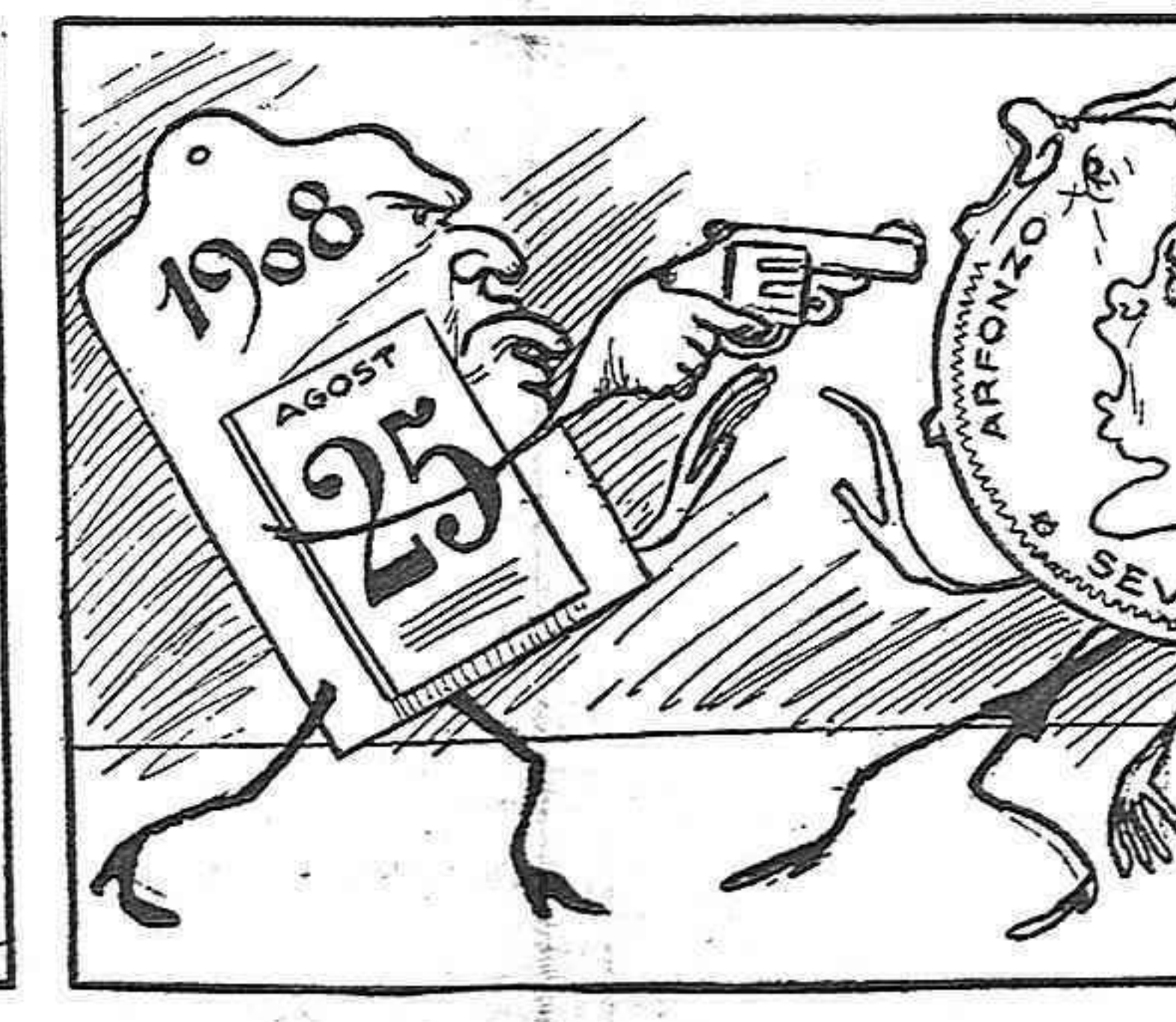
—Noys, heu errat el tret. No més porto un duro, y encare sevillano.

—Es sevillano, noya.
—Y 'l aygua que vosté tira á la llet ¿que no n' es de sevillana?

¡Mort de gana!... Y aixó que no li faltavan mils duros, pero ¡ay! tots sevillanos.

—¡Atrás!... Ja no passeu, mestre.

—A mí sí que aixó dels duros no 'm preocupa. De sevillano no 'n tinch cap... Y dels altres, tampoch.